

เอกสารวิชาการ

เรื่องที่ 1

ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์
ผู้ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

Knowledge, attitudes, and practice of animal quarantine officers
who use disinfectants for animal epidemic control and prevention

โดย

อารีรัตน์ สรวมนาม

วรพงษ์ รังผึ้ง

ทะเบียนวิชาการเลขที่

64(2)-0120-086

สถานที่ดำเนินการ

กองสารวัตรและกักกัน

ระยะเวลาดำเนินการ

ธันวาคม 2563 – มิถุนายน 2564

การเผยแพร่

เว็บไซต์ กองสารวัตรและกักกัน

<http://aqi.dld.go.th/th/>

ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ผู้ปฏิบัติงานใช้ น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

อารีรัตน์ สรวมนาม¹ วรพงษ์ รังผึ้ง²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ผู้ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรค กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ กรมปศุสัตว์ จำนวน 58 ด่าน รวม 323 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ทำการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนเมษายน 2564 ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความรู้ดี ทักษะเป็นบวก และการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า เพศ อายุ ตำแหน่งงาน ส่วนปฏิบัติงาน และการฝึกอบรม มีความรู้ไม่แตกต่างกัน ส่วนเจ้าหน้าที่ที่มีระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันมีความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) เจ้าหน้าที่ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ส่วนปฏิบัติงาน และการฝึกอบรม มีทักษะไม่แตกต่างกัน ส่วนเจ้าหน้าที่ที่มีระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีทักษะเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) และพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคไม่แตกต่างกัน ยกเว้นการฝึกอบรมมีการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กลุ่มตัวอย่าง พบว่าความรู้มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับทักษะในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ในระดับน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.411, P < 0.01$) แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงาน ส่วนทักษะมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานในทิศทางเดียวกันในระดับน้อยมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.131, P < 0.05$) จากผลการศึกษาดังกล่าวมีข้อเสนอแนะดังนี้ คือ ควรจัดอบรมให้ความรู้และทบทวนแก่เจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ และกำหนดมาตรการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากรที่มีอยู่ และอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างเพียงพอเพื่อให้การดำเนินงานควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงที่สุด

คำสำคัญ : ความรู้ ทักษะ การปฏิบัติงาน การใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรค เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์

ทะเบียนวิชาการเลขที่ : 64(2)-0120-086

¹ด่านกักกันสัตว์กาญจนบุรี กองสารวัตรและกักกัน กรมปศุสัตว์

²ด่านกักกันสัตว์สระแก้ว กองสารวัตรและกักกัน กรมปศุสัตว์

Knowledge, attitudes, and practice of animal quarantine officers who use disinfectants for animal epidemic control and prevention

Areerat Suamnam¹ Woraphong Rungpheung²

Abstract

This study aims to study the knowledge, attitudes and practice of animal quarantine officers who use disinfectants for animal epidemic control and prevention. The samples studied were 323 animal quarantine officers from 58 animal quarantine stations. During April 2021, questionnaires were used to obtain the data and analyzed by using statistical program. The results showed that most of the respondents had a good level of knowledge, positive attitude, and practice were at a good level. The analysis of personal factors revealed that gender, age, position, work segment, and training were no different in knowledge but different educational levels and work experience had a statistically significant difference in knowledge ($p < 0.05$). Officers with personal factors in gender, age, work segment and training have a no different attitude. However, officers with different levels of education, positions and work experience were statistically different attitudes ($p < 0.05$). While different personal factors except training showed no significant difference in the practice. When analyzing the correlation between the knowledge, attitudes and practice of the samples, it was found that the knowledge had a low correlation with the attitude have statistical significance ($r = 0.411$, $P < 0.01$), but no correlation to the practice. Whereas, attitudes were significantly associated with the same directional practice at a very low level ($r = 0.131$, $P < 0.05$). From the results of the study, there are suggestions including training, knowledge and review should be provided to officers continuously, prepare a manual for the use of disinfectants in the control and prevention of animal disease, and establish clear operational measures. Moreover, adequate personal protective resources and equipment should be promoted to keep the operation in control and the prevention of animal disease of animal quarantine officers with the highest efficiency and effectiveness.

Keywords: Knowledge, Attitude, Practice, Using of disinfectants, Animal Quarantine Officer

Research Paper No: 64(2)-0120-086

¹ Kanchanaburi Animal Quarantine Station, Division of Veterinary Inspection and Quarantine, Department of Livestock Development

² Sa Kaeo Animal Quarantine Station, Division of Veterinary Inspection and Quarantine, Department of Livestock Development

บทนำ

ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติที่ต้องการเพิ่มผลิตภัณท์มวลรวมภายในประเทศสาขาเกษตร และผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร กรมปศุสัตว์มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการควบคุม กำกับ ดูแล และพัฒนากระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง เพื่อให้ได้สินค้าปศุสัตว์ที่มีมาตรฐาน มีคุณภาพ ปลอดภัยต่อผู้บริโภค เพียงพอต่อความต้องการบริโภคภายในประเทศและแข่งขันกับประเทศคู่แข่งทางการค้า สามารถส่งออกสินค้าปศุสัตว์ไปจำหน่ายยังต่างประเทศ นำเงินตราเข้าประเทศ เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน โดยการเฝ้าระวังควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ เป็นภารกิจหนึ่งของกรมปศุสัตว์ที่จะทำให้การดำเนินตามแผนยุทธศาสตร์นี้ประสบความสำเร็จได้ โดยเฉพาะในภาวะที่มีการระบาดของโรคอุบัติใหม่ในต่างประเทศ ด่านกักกันสัตว์ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ต้องทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ และเฝ้าระวังเชื้อโรคระบาดสัตว์ที่อาจจะปนเปื้อนและติดมากับสินค้าปศุสัตว์ที่นำเข้ามาตามแนวชายแดนไม่ให้เข้าสู่ประเทศ การควบคุมโรคสัตว์ส่วนใหญ่ มุ่งเน้นไปที่การเฝ้าระวังการระบาดของโรคและการแพร่กระจายของเชื้อโรค (Pfeiffer, 2009) ในการเฝ้าระวังควบคุม และป้องกันโรคสัตว์นี้ กิจกรรมหนึ่งซึ่งมีความสำคัญคือ การใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคเพื่อการควบคุม ป้องกัน และกำจัดโรค ซึ่งในปัจจุบันมีทั้งโรคระบาดสัตว์ โรคสัตว์สู่คน และโรคอุบัติใหม่ ความเข้าใจขั้นตอนการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรคนั้นจึงเป็นส่วนสำคัญมากในการรับมือกับเหตุการณ์โรคระบาดต่างๆ (FAD PRoP, 2014) การฆ่าเชื้อโรคนั้นเป็นกระบวนการที่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบต้องมีความเข้าใจในการทำงาน เลือกใช้อุปกรณ์และผลิตภัณท์อย่างถูกต้อง และทำความสะอาดอย่างถูกวิธี เมื่อกระบวนการสิ้นสุดลงต้องมีความปลอดภัยต่อคน สัตว์ และสิ่งแวดล้อม กระบวนการที่ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานนั้น จำเป็นต้องมีความเข้าใจพิษวิทยาของผลิตภัณท์ กลไกการทำงานของผลิตภัณท์ที่ใช้ในการฆ่าเชื้อโรค ขั้นตอนการฆ่าเชื้อและผลหลังจากฆ่าเชื้อ รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และความคาดหวังของสังคม (Kahrs, 1995) เมื่อมีโรคระบาดสัตว์เกิดขึ้นในพื้นที่ ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ถูกต้องเหมาะสมในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคฉีดพ่น โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ และฉีดพ่นยานพาหนะที่มีความเสี่ยงในการปนเปื้อนของเชื้อก่อโรค เพื่อลดจำนวน และทำลายเชื้อโรค จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการควบคุม ป้องกัน และกำจัดโรคระบาดสัตว์ได้

จากแนวความคิดของบลูม (Bloom) ความรู้ ทักษะคติ และการปฏิบัติ เป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการ ประกอบด้วย 1) ความรู้ (knowledge) เป็นกระบวนการทางสมองที่มีขั้นตอนในการพัฒนาทางด้านสติปัญญาเกี่ยวข้องกับการรับรู้ การจำข้อเท็จจริงต่างๆเพื่อนำมาใช้ประกอบในการตัดสินใจ 2) ทักษะคติ (attitude) เป็นกระบวนการทางด้านจิตใจ อารมณ์ความรู้สึก ความสนใจ ทักษะ ความชอบ ค่านิยม การให้คุณค่า การแสดงคุณลักษณะตามค่านิยมที่ยึดถือ รวมไปถึงความเชื่อช่วยบอกแนวโน้มของบุคคลในการกระทำ และ 3) การปฏิบัติ (skills or doing) เป็นการใช้ความสามารถที่แสดงออกทางร่างกาย ต้องอาศัยความรู้ และทักษะคติทำให้เกิดการปฏิบัติเป็นขั้นตอนสุดท้ายต้องใช้เวลาและการ

ตัดสินใจหลายขั้นตอน โดยทัศนคติเป็นตัวเร่งให้เกิดการปฏิบัติ และความรู้จะไม่ถูกนำมาใช้หรือลงมือกระทำ จนกว่าเกิดทัศนคติที่มากพอต่อการปฏิบัตินั้นๆ (Bloom,1964) การศึกษาความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมนั้น เป็นการศึกษาที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ความรู้ที่ผู้ปฏิบัติงานมี รวมถึงความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงาน โดยความรู้ นั้น หมายถึง ความเข้าใจในหัวข้อการทำงานนั้นๆ และความเข้าใจ หมายถึง ความรู้สึก ต่อหัวข้อ รวมถึงมุมมองและความคิด การปฏิบัติหมายถึงการกระทำที่ใช้ความรู้ และความเข้าใจต่อการทำงาน การศึกษาความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติจึงทำให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน รวมถึง ทำให้เกิดการตระหนักรู้ต่อการทำกระบวนการ และสามารถจัดโปรแกรมการทำงานได้อย่างเหมาะสม (Kaliyaperumal,2004) และการศึกษาประเภทนี้สามารถทำให้หาทางช่วยแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการทำงานของเจ้าหน้าที่ และยังช่วยหารากของปัญหาได้อีกด้วย (Bernstein,2016) การศึกษาความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติ นั้น นั้นสามารถทำให้ทราบถึงช่องว่างของความรู้ (Knowledge gaps) วัฒนธรรม และความเชื่อ รวมถึงรูปแบบของพฤติกรรม(Behavioral patterns) ซึ่งส่งผลต่อการขัดขวางการควบคุม และป้องกันโรคได้ (Tenna,2013)

ปัจจุบันด่านกักกันสัตว์ทั่วประเทศได้รับมอบนโยบายการป้องกัน และควบคุมโรคระบาดสัตว์จากกรมปศุสัตว์ โดยการควบคุมการเคลื่อนย้าย และกักกันสัตว์-ซากสัตว์ และมีการปฏิบัติภารกิจการใช้ยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์เป็นจำนวนมาก นอกจากประสิทธิภาพด้านการฆ่าเชื้อโรคของน้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่นำมาใช้ กระบวนการในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องย่อมส่งผลให้เกิดความปลอดภัย มีประสิทธิภาพ สามารถควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ได้ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคจึงเป็นส่วนสำคัญให้การควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษานี้จึงเป็นการประเมินความรู้ ทัศนคติ เกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรค และพฤติกรรมการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ เพื่อทราบและนำผลการศึกษาไปใช้ประเมิน พัฒนา และวางแผนการดำเนินงานในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม ป้องกัน และกำจัดโรคระบาดสัตว์ ของด่านกักกันสัตว์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด เป็นการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และสิ่งแวดล้อมมีความปลอดภัย ส่งผลให้การดำเนินงานของกรมปศุสัตว์ประสบความสำเร็จตามแผนต่อไป

อุปกรณ์และวิธีการ

1) รูปแบบการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) แบบภาพตัดขวาง (cross-sectional study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ผู้ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษา ค้นคว้าข้อมูลความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคและแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง จากเอกสารวิชาการ งานวิจัยและอื่นๆ ที่มีการเผยแพร่

2. ค้นคว้าข้อมูล สถานการณ์การปฏิบัติงานในการฆ่าเชื้อโรคในประเทศไทย และในต่างประเทศ ของ ผู้ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาด

3. การสร้างและรวบรวมแบบสอบถาม

3.1. สร้างแบบสอบถามเพื่องานวิจัย เรื่อง ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ผู้ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ แบ่งออกเป็น 5 ส่วน (51 ข้อ) คือ

- ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
- คำถามเกี่ยวกับความรู้ในเรื่องการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์
- คำถามเกี่ยวกับทัศนคติในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์
- คำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ผู้ใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์
- ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

3.2. จัดส่งแบบสอบถามไปยังผู้ปฏิบัติงานด้วยแบบฟอร์มออนไลน์ ไปยังหน่วยงานที่มีการทำงาน ของผู้ปฏิบัติงานในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ และดำเนินการรวบรวม ข้อมูลในช่วงระหว่างวันที่ 1-20 เมษายน 2564

4. รวบรวมข้อมูลที่ได้ และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows มีรายละเอียด ดังนี้

4.1. ข้อมูลส่วนบุคคลนำมาวิเคราะห์แจกแจงหาความถี่และร้อยละ

4.2. รวบรวมข้อมูลความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ผู้ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ ใช้สถิติเชิงพรรณนาวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการกระจายตัวของข้อมูล

4.3. เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ทำให้เกิดความแตกต่างของคะแนนความรู้ ทักษะ และ พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้วยวิธีการทางสถิติ

4.4. หาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการปฏิบัติงานโดยใช้การทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีการทางสถิติ

2) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ผู้ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ คือ เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ กรมปศุสัตว์ ทุกตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคในพื้นที่จริง จากด่านกักกันสัตว์ 58 ด่าน ทั่วประเทศ โดยมีพนักงานราชการตำแหน่งที่เกี่ยวข้องทั้งหมดจำนวน 358 คน (กรอบอัตรากำลังพนักงานราชการ ประจำปีงบประมาณ 2562) ลูกจ้างชั่วคราว และจ้างเหมาบุคคลตำแหน่งที่เกี่ยวข้อง จำนวน 1,137 คน รวมทั้งหมด 1,495 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ที่ปฏิบัติงานพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคจากด่านกักกันสัตว์ 58 ด่าน ทั่วประเทศ จำนวน 316 คน โดยจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากวิธีการสุ่มชั้นตอนดำเนินการสุ่มมีดังต่อไปนี้

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ โดยกำหนดให้มีค่า 0.05

เมื่อแทนค่า N= 1495

$$n = \frac{1495}{1 + 1495(0.05)^2} \quad n = 315.57$$

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 316 คน ซึ่งผลจากการสุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์จำนวน 323 คน มีจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวนตัวอย่างที่คำนวณได้

3) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม เรื่อง ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ผู้ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ แบ่งออกเป็น 5 ส่วน (51 ข้อ)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประกอบด้วยคำถามจำนวน 11 ข้อ ได้แก่ สังกัดด่าน สังกัดกลุ่มด่าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาที่จบการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์การทำงาน ส่วนงานที่ปฏิบัติงาน ประวัติการอบรมเกี่ยวกับการใช้

น้ำยาฆ่าเชื้อโรค และหากเคยได้รับการอบรมได้รับการอบรมจากหน่วยงานใด นำมาแจกแจงหาความถี่และร้อยละ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความรู้เรื่องการใช้ยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 15 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบปรนัย (Objective test) โดยใช้รูปแบบเลือกตอบ (Check list) ว่าใช่ หรือไม่ใช่ โดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน ทำการเก็บข้อมูลในรูปแบบคะแนน และจัดกลุ่มความรู้ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ เป็น 3 กลุ่ม ตามหลักเกณฑ์ โดยใช้คะแนน ดังนี้

ความรู้ระดับดี	มีคะแนน	ร้อยละ 66.8 - 100
ความรู้ระดับปานกลาง	มีคะแนน	ร้อยละ 33.4 - 66.7
ความรู้ระดับน้อย	มีคะแนน	ร้อยละ 0 - 33.3

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 12 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีคำถามเชิงบวกและข้อคำถามเชิงลบตามที่แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 หลักเกณฑ์การให้คะแนนทัศนคติในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์

ระดับความเห็น	คะแนน	
	ทัศนคติเชิงบวก	ทัศนคติเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนำคะแนนจากการกำหนดดังกล่าวมาประเมินค่า เพื่อแปลความหมายหาค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตร (วิสาข่า ภูจินดา, 2555) ดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

การจัดกลุ่มทัศนคติของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ ต้องการแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 หลักเกณฑ์การวิเคราะห์ระดับทัศนคติ

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
3.68-5	มีทัศนคติเป็นบวก
2.34-3.67	มีทัศนคติปานกลาง
1-2.33	มีทัศนคติเป็นลบ

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ผู้ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรค จำนวน 12 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 4 ระดับ คือ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย ปฏิบัตินานๆ ครั้ง และไม่ปฏิบัติ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 หลักเกณฑ์การให้คะแนนการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์

ระดับการปฏิบัติ	คะแนน
ปฏิบัติเป็นประจำ	4
ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย	3
ปฏิบัตินานๆ ครั้ง	2
ไม่ปฏิบัติ	1

ในการวิเคราะห์ข้อมูล นำคะแนนจากการกำหนดดังกล่าวมาประเมินค่า เพื่อแปลความหมายหาค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตร (วิสาขา ภูจินดา, 2555) ดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

การจัดกลุ่มระดับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ผู้ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ ต้องการแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 หลักเกณฑ์การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรค

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
3.01-4.00	การปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี
2.01-3.00	การปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.00-2.00	การปฏิบัติงานอยู่ในระดับไม่ดี

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิด

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดจะถูกนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

วิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดจะถูกนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows โดยใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าเฉลี่ย (Mean)

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ จำแนกตามเพศ และการอบรม ใช้การทดสอบ Mann-Whitney U Test โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยฐานของประชากรสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ จำแนกตามอายุ การศึกษา ตำแหน่งงาน ส่วนที่ปฏิบัติงาน ประสบการณ์การทำงาน ใช้การทดสอบ Kruskal Wallis Test โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานของประชากรสามกลุ่มขึ้นไปที่เป็นอิสระต่อกัน

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ ความรู้ ทักษะ และตัวแปรตาม คือ การปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้การวิเคราะห์เชิงอนุมาณ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน (Spearman's Rank Correlation Coefficient)

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามรวม 323 คน จากด้านกักกันสัตว์ 51 ด้าน (ร้อยละ 87.93) และด้านกักกันสัตว์ที่ไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 7 ด้าน มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามครบทั้ง 10 กลุ่มด้าน ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามด้านกักกันสัตว์

รายชื่อด้านกักกันสัตว์	จำนวนตัวอย่าง คน(ร้อยละ)	รายชื่อด้านกักกันสัตว์	จำนวนตัวอย่าง คน(ร้อยละ)
1.ด้านกักกันสัตว์ท่าเรือกรุงเทพ	2 (0.62)	30.ด้านกักกันสัตว์แม่ฮ่องสอน	1 (0.31)
2.ด้านกักกันสัตว์ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ	8 (2.48)	31.ด้านกักกันสัตว์เชียงราย	12 (3.72)
3.ด้านกักกันสัตว์ท่าอากาศยานดอนเมือง	0 (0.00)	32.ด้านกักกันสัตว์น่าน	3 (0.93)
4.ด้านกักกันสัตว์ลาดกระบัง	4 (1.24)	33.ด้านกักกันสัตว์พะเยา	0 (0.00)
5.ด้านกักกันสัตว์ลพบุรี	18 (5.57)	34.ด้านกักกันสัตว์ลำปาง	3 (0.93)
6.ด้านกักกันสัตว์พระนครศรีอยุธยา	3 (0.93)	35.ด้านกักกันสัตว์ลำพูน	0 (0.00)
7.ด้านกักกันสัตว์สระบุรี	8 (2.48)	36.ด้านกักกันสัตว์แพร่	0 (0.00)
8.ด้านกักกันสัตว์ชัยนาท	1 (0.31)	37.ด้านกักกันสัตว์พิษณุโลก	5 (1.55)
9.ด้านกักกันสัตว์สระแก้ว	6 (1.86)	38.ด้านกักกันสัตว์กำแพงเพชร	3 (0.93)
10.ด้านกักกันสัตว์ตราด	1 (0.31)	39.ด้านกักกันสัตว์ตาก	11 (3.41)
11.ด้านกักกันสัตว์จันทบุรี	1 (0.31)	40.ด้านกักกันสัตว์อุตรดิตถ์	1 (0.31)
12.ด้านกักกันสัตว์ปราจีนบุรี	0 (0.00)	41.ด้านกักกันสัตว์พิจิตร	1 (0.31)
13.ด้านกักกันสัตว์นครนายก	1 (0.31)	42.ด้านกักกันสัตว์เพชรบูรณ์	1 (0.31)
14.ด้านกักกันสัตว์ชลบุรี	2 (0.62)	43.ด้านกักกันสัตว์นครสวรรค์	1 (0.31)
15.ด้านกักกันสัตว์ฉะเชิงเทรา	10 (3.10)	44.ด้านกักกันสัตว์เพชรบุรี	28 (8.67)
16.ด้านกักกันสัตว์นครราชสีมา	1 (0.31)	45.ด้านกักกันสัตว์กาญจนบุรี	8 (2.48)
17.ด้านกักกันสัตว์บุรีรัมย์	6 (1.86)	46.ด้านกักกันสัตว์ราชบุรี	6 (1.86)
18.ด้านกักกันสัตว์สุรินทร์	5 (1.55)	47.ด้านกักกันสัตว์นครปฐม	7 (2.17)
19.ด้านกักกันสัตว์ศรีสะเกษ	1 (0.31)	48.ด้านกักกันสัตว์สุพรรณบุรี	4 (1.24)
20.ด้านกักกันสัตว์อุบลราชธานี	3 (0.93)	49.ด้านกักกันสัตว์ประจวบคีรีขันธ์	21 (6.50)
21.ด้านกักกันสัตว์ยโสธร	0 (0.00)	50.ด้านกักกันสัตว์ชุมพร	8 (2.8)
22.ด้านกักกันสัตว์หนองคาย	6 (1.86)	51.ด้านกักกันสัตว์ระนอง	2 (0.62)
23.ด้านกักกันสัตว์เลย	2 (0.62)	52.ด้านกักกันสัตว์นครศรีธรรมราช	13 (4.02)
24.ด้านกักกันสัตว์นครพนม	24 (7.43)	53.ด้านกักกันสัตว์ภูเก็ต	2 (0.62)
25.ด้านกักกันสัตว์มุกดาหาร	13 (4.02)	54.ด้านกักกันสัตว์ท่าอากาศยาน นานาชาติสมุย	1 (0.31)
26.ด้านกักกันสัตว์อุดรธานี	1 (0.31)	55.ด้านกักกันสัตว์ตรัง	0 (0.00)
27.ด้านกักกันสัตว์ขอนแก่น	1 (0.31)	56.ด้านกักกันสัตว์สงขลา	6 (1.86)
28.ด้านกักกันสัตว์มหาสารคาม	3 (0.93)	57.ด้านกักกันสัตว์สตูล	2 (0.62)
29.ด้านกักกันสัตว์เชียงใหม่	6 (1.86)	58.ด้านกักกันสัตว์นราธิวาส	35 (10.84)
		รวม	323 (100)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล นำมาแจกแจงหาความถี่และร้อยละ ได้ดังนี้ เจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 303 คน (ร้อยละ 93.80) และเพศหญิงจำนวน 20 คน (ร้อยละ 6.20) มีอายุ 26-30 ปี มากที่สุด จำนวน 77 คน (ร้อยละ 23.84) และอายุ 36-40 ปี น้อยที่สุด จำนวน 39 คน (ร้อยละ 12.07) มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือปวช.มากที่สุด จำนวน 120 คน (ร้อยละ 37.15) รองลงมามีระดับปริญญาตรี จำนวน 92 คน (ร้อยละ 28.48) และจบระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี น้อยที่สุด จำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.62) โดยสาขาที่จบการศึกษามีความหลากหลาย เช่น สัตวแพทยศาสตร์ เทคนิคการสัตวแพทย์ สัตวบาล เกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ช่างไฟฟ้า ช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ นิติศาสตร์ ครุศาสตร์ บริหารธุรกิจ รัฐประศาสนศาสตร์ การตลาด การจัดการ คอมพิวเตอร์ ฯลฯ เป็นเจ้าหน้าที่ที่มีตำแหน่งพนักงาน ผู้ช่วยปศุสัตว์มากที่สุด จำนวน 193 คน (ร้อยละ 59.75) และเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีตำแหน่งหัวหน้าด้านกักกันสัตว์ และนายสัตวแพทย์ น้อยที่สุดเท่ากัน คือ 3 คน (ร้อยละ 0.93) ด้านประสบการณ์การทำงาน พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การทำงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรค 1-3 ปี มากที่สุด จำนวน 113 คน (ร้อยละ 34.98) และประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 1 ปี น้อยที่สุด จำนวน 28 คน (ร้อยละ 8.67) จากการจำแนกแบบสอบถามส่วนงานที่ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรค พบว่ามีคำตอบทั้งหมด 666 คำตอบ จากจำนวนเจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถาม 323 คน แสดงถึง เจ้าหน้าที่ 1 คน มีการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในหลายส่วนงาน โดยเจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานที่จุดตรวจควบคุมเคลื่อนย้ายสัตว์ ซากสัตว์ เพื่อควบคุมโรคระบาดสัตว์ในพื้นที่ มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 174 คน (ร้อยละ 53.87) และอื่นๆ เช่น งานเฉพาะกิจ สนับสนุนมาตรการโรค Covid-19 มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 7 คน (ร้อยละ 2.17) โดยเจ้าหน้าที่ไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ จำนวน 253 คน (ร้อยละ 78.33) และเคยได้รับการอบรม จำนวน 70 คน (ร้อยละ 21.67) โดยเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการอบรมส่วนใหญ่ได้รับการอบรมจากภายในด้านของตนเอง แสดงดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล

ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน(คน)(N=323)	ร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	303	93.80
หญิง	20	6.20
2.อายุ		
ไม่เกิน 25 ปี	43	13.31
26-30 ปี	77	23.84
31-35 ปี	70	21.67
36-40 ปี	39	12.07
41-45 ปี	49	15.17
มากกว่า 45 ปี	45	13.93

ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน(คน)(N=323)	ร้อยละ
3.ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	3	0.93
มัธยมศึกษาตอนต้น	44	13.62
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช	120	37.15
อนุปริญญา/ปวส.	62	19.20
ปริญญาตรี	92	28.48
สูงกว่าปริญญาตรี	2	0.62
4.ตำแหน่งงาน		
จ้างเหมาบริการช่วยงานด้านสัตวแพทย์	88	27.24
พนักงานผู้ช่วยปศุสัตว์	193	59.75
เจ้าพนักงานสัตวบาล	10	3.10
นักวิทยาศาสตร์	10	3.10
หัวหน้าด่านกักกันสัตว์	3	0.93
นายสัตวแพทย์	3	0.93
สัตวแพทย์	5	1.55
อื่นๆ	11	3.41
5.ประสบการณ์ทำงาน		
ต่ำกว่า 1 ปี	28	8.67
1-3 ปี	113	34.98
4-6 ปี	64	19.81
7-9 ปี	30	9.29
มากกว่า 10 ปี	88	27.24
6.ส่วนงานที่ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรค		
จุดตรวจพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคจุดผ่านแดน/ช่องทางระหว่างประเทศ	126	39.01
จุดตรวจสัตว์ ซากสัตว์ผ่านด่านภายในประเทศ	155	47.99
จุดตรวจควบคุมเคลื่อนย้ายสัตว์ ซากสัตว์ เพื่อควบคุมโรคระบาดสัตว์ในพื้นที่	174	53.87
สถานที่เลี้ยงสัตว์/พื้นที่เกิดโรคระบาดสัตว์เพื่อควบคุมโรคระบาดสัตว์	108	33.44
สถานที่เลี้ยงสัตว์/พื้นที่ที่ต้องการป้องกันโรคระบาดสัตว์	96	29.72
อื่นๆ (เฉพาะกิจ, สนับสนุนมาตรการ Covid-19)	7	2.17
7.การได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรค		
เคย	70	21.67
ไม่เคย	253	78.33

ส่วนที่ 2 ความรู้ในเรื่องการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

ผลการวิเคราะห์ความรู้ในเรื่องการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ ของเจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถาม พบว่ามีการกระจายตัวไม่ปกติ (Non-Normal Distribution) คะแนนความรู้มีค่ามัธยฐาน 11 คะแนน มากที่สุด 15 คะแนน และน้อยที่สุด 4 คะแนน การวิเคราะห์ข้อมูลจากการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ ตามจำนวนการตอบคำถามถูกของคำถามวัดความรู้ในแต่ละข้อ จากจำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด 323 คน แสดงดังตารางที่ 7 และแจกแจงความถี่ระดับความรู้ในเรื่องการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ แสดงดังตารางที่ 8

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ความรู้ในเรื่องการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

ข้อที่	ความรู้ในเรื่องการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์	คำตอบ ที่ ถูกต้อง	ผู้ตอบถูก		ระดับความรู้
			จำนวน (คน)	ร้อยละ	
1	การฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคในโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ และยานพาหนะที่มีความเสี่ยงปนเปื้อนของเชื้อที่ก่อโรคระบาดสัตว์อย่างถูกต้อง สามารถลดจำนวนและทำลายเชื้อก่อโรคได้	ใช่	318	98.45	ดี
2	การใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคหลายชนิดผสมกันจะทำให้มีฤทธิ์การฆ่าเชื้อโรคเพิ่มมากขึ้น และสามารถฆ่าเชื้อก่อโรคระบาดสัตว์ได้ทุกชนิด	ไม่ใช่	243	75.23	ดี
3	การล้างทำความสะอาดก่อนการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคเป็นสิ่งสำคัญ และสามารถกำจัดเชื้อแบคทีเรียบนพื้นผิวได้	ใช่	262	81.11	ดี
4	การใช้หัวฉีดแรงดันสูงพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อ อาจทำให้เชื้อโรคเกิดเป็นละอองลอย และทำให้การติดเชื้อแพร่กระจายได้	ใช่	175	54.18	ปานกลาง
5	การทำความสะอาดและพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคควรดำเนินการจากบริเวณที่สกปรกที่สุดไปยังที่สะอาดที่สุด และจากด้านล่างไปยังด้านบน	ไม่ใช่	190	58.82	ปานกลาง
6	น้ำยาฆ่าเชื้อโรคหลายชนิด สามารถถูกทำลายได้ด้วยสบู่และผงซักฟอก	ใช่	167	51.70	ปานกลาง
7	อัตราส่วนความเข้มข้นของน้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่ใช้ ปริมาณการสัมผัส มีผลต่อประสิทธิภาพการฆ่าเชื้อโรค	ใช่	304	94.12	ดี
8	น้ำยาฆ่าเชื้อโรคทุกชนิด และบรรจุภัณฑ์หลังจากใช้งานแล้ว สามารถกำจัดวิธีใดก็ได้ โดยไม่ปนเปื้อนหรือเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม	ไม่ใช่	188	58.20	ปานกลาง
9	อินทรีย์วัตถุต่างๆ เช่น ดิน เศษพืช นม เลือด หนอง และมูลสัตว์ ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของน้ำยาฆ่าเชื้อ	ไม่ใช่	167	51.70	ปานกลาง

ข้อที่	ความรู้ในเรื่องการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์	คำตอบ ที่ ถูกต้อง	ผู้ตอบถูก		ระดับความรู้
			จำนวน	ร้อยละ	
10	ความสะอาด อุณหภูมิ และค่าความเป็นกรดหรือด่าง (น้ำอ่อน น้ำกระด้าง) ไม่มีผลในการลดหรือทำลายความสามารถในการออกฤทธิ์ของสารฆ่าเชื้อในน้ำยาฆ่าเชื้อโรคได้	ไม่ใช่	155	47.99	ปานกลาง
11	น้ำยาฆ่าเชื้อโรควางชนิด จะสูญเสียประสิทธิภาพในการฆ่าเชื้อโรคอย่างรวดเร็วหลังจากถูกเจือจาง	ใช่	238	73.68	ดี
12	น้ำยาฆ่าเชื้อโรคทุกชนิดที่ใช้ในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ สามารถใช้กับตัวสัตว์ได้โดยไม่เกิดอันตรายหรือความเป็นพิษ	ไม่ใช่	168	52.01	ปานกลาง
13	ควรสวมอุปกรณ์ป้องกันร่างกายขณะฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรค เนื่องจากน้ำยาฆ่าเชื้อโรบบางชนิดอาจเป็นพิษหรือก่อให้เกิดอันตรายต่อผิวหนัง ดวงตา หรือระบบทางเดินหายใจได้	ใช่	321	99.38	ดี
14	ระยะเวลาที่น้ำยาฆ่าเชื้อโรคล้มผัสกับพื้นผิวต้องนาน เพียงพอเพื่อให้สามารถฆ่าเชื้อโรคได้	ใช่	290	89.78	ดี
15	การปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคต้องปฏิบัติตามฉลากผลิตภัณฑ์เสมอเพื่อให้ น้ำยาฆ่าเชื้อโรคมีประสิทธิภาพสูงสุด และไม่เป็นอันตราย	ใช่	318	98.45	ดี
ความรู้ในเรื่องการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์				72.32	ดี
ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด					

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า คำถามที่เจ้าหน้าที่ตอบถูกมากที่สุด จำนวน 321 คน (ร้อยละ 99.38) คือ คำถามข้อที่ 13 ควรสวมอุปกรณ์ป้องกันร่างกาย ขณะฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคเนื่องจากน้ำยาฆ่าเชื้อโรควางชนิด อาจเป็นพิษหรือก่อให้เกิดอันตรายต่อผิวหนัง ดวงตา หรือระบบทางเดินหายใจได้ สำหรับคำถามที่เจ้าหน้าที่ตอบถูกน้อยที่สุด ได้แก่ ความสะอาด อุณหภูมิ และค่าความเป็นกรดหรือด่าง (น้ำอ่อน น้ำกระด้าง) ไม่มีผลในการลดหรือทำลายความสามารถในการออกฤทธิ์ของสารฆ่าเชื้อในน้ำยาฆ่าเชื้อโรคได้ โดยมีผู้ตอบถูกจำนวน 155 คน (ร้อยละ 47.99) การวัดความรู้ในเรื่องการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ ของเจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดโดยเฉลี่ยมีค่าร้อยละ 72.32 มีความรู้ระดับดี

ตารางที่ 8 ระดับความรู้ในเรื่องการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

ระดับความรู้	ระดับคะแนนร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรู้ระดับดี	66.8 - 100	176	54.49
ความรู้ระดับปานกลาง	33.4 - 66.7	146	45.20
ความรู้ระดับน้อย	0 - 33.3	1	0.31

จากตารางที่ 8 พบว่าเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ระดับดีมากที่สุด จำนวน 176 คน (ร้อยละ 54.49) รองลงมา คือ ความรู้ระดับปานกลาง จำนวน 146 คน (ร้อยละ 45.20) และความรู้ระดับน้อย จำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.31)

ส่วนที่ 3 ทักษะคติในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

การวิเคราะห์ทักษะคติในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคของเจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถาม พบว่าระดับทักษะคติของตัวอย่างมีการกระจายตัวแบบไม่ปกติ (Non-normal Distribution) กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีคะแนนทักษะคติเฉลี่ย 3.88 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44 ค่ามัธยฐาน 3.92 คะแนน ทักษะคติมากที่สุดที่ 4.92 คะแนน และคะแนนทักษะคติน้อยที่สุด 2.00 คะแนน ข้อมูลจากค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะคติ นำเสนอข้อมูลในตารางที่ 9 จากนั้นนำมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและระดับทักษะคติในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ของเจ้าหน้าที่ ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะคติในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

ข้อ	ทักษะคติในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์	\bar{x}	S.D.	ระดับทักษะคติ
1	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคโรงเรือนที่เลี้ยงสัตว์ และยานพาหนะกลุ่มเสี่ยงสามารถลดการปนเปื้อนของเชื้อโรค ควบคุมการแพร่กระจายของโรคในฟาร์มที่เกิดโรคระบาดสัตว์ และป้องกันโรคได้	4.35	0.733	บวก
2	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าชนิดของน้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่ต่างกัน มีผลต่อประสิทธิภาพในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ต่างกัน	4.04	0.807	บวก
3	การกำจัดสิ่งสกปรก ฝุ่นละออง และอินทรีย์วัตถุต่างๆ เช่น มูลสัตว์ ฯลฯ และการทำความสะอาดสถานที่ พื้นผิว ยานพาหนะ ก่อนการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรค เป็นสิ่งจำเป็น	3.89	0.896	บวก
4	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ต้องพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคให้เปียกชุ่ม และมีระยะเวลาในการสัมผัสของน้ำยาต่อพื้นผิวนานเพียงพอ	4.03	0.915	บวก

ข้อ	ทัศนคติในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรค ระบาดสัตว์	\bar{x}	S.D.	ระดับทัศนคติ
5	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคนานพาหนะที่มีความเสี่ยงในการปนเปื้อนเชื้อโรคบริเวณล้อรถเพียงอย่างเดียวสามารถลดจำนวน และทำลายเชื้อโรคได้	2.98	1.136	ปานกลาง
6	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคบนตัวสัตว์ที่อยู่บนยานพาหนะที่ขนส่ง และสัตว์ที่อยู่ในฟาร์มจะสามารถป้องกันโรคระบาดสัตว์ได้ และไม่เป็นอันตรายใดๆ ต่อตัวสัตว์	2.98	1.113	ปานกลาง
7	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการเจือจางน้ำยาฆ่าเชื้อโรคเพื่อพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคบนยานพาหนะ และสถานที่ ต้องปฏิบัติตามคำแนะนำบนฉลากผลิตภัณฑ์น้ำยาฆ่าเชื้อโรค	4.19	0.778	บวก
8	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าน้ำยาฆ่าเชื้อโรคอาจเป็นอันตรายต่อวัสดุพื้นผิว คน สัตว์ และสามารถตกค้างในสิ่งแวดล้อมได้	3.88	0.853	บวก
9	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรเจือจางน้ำยาฆ่าเชื้อให้มีความสดใหม่อยู่เสมอ	3.86	0.960	บวก
10	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคควรสวมอุปกรณ์ป้องกันร่างกายทุกครั้ง	4.50	0.776	บวก
11	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าน้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่เหลือจากการใช้งาน และบรรจุภัณฑ์น้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่ใช้หมดแล้วสามารถกำจัดแบบขยะทั่วไปได้	3.51	1.189	ปานกลาง
12	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการจัดอบรม ชี้แจง ทบทวน หรือจัดทำแผนงานเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงาน และข้อควรระวัง ในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในแต่ละภารกิจที่ท่านปฏิบัติงาน จะทำให้มีประสิทธิภาพในการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ดีขึ้น	4.34	0.743	บวก
ระดับทัศนคติในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์		3.88	0.435	บวก

จากตารางที่ 9 พบว่าเจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ในระดับเป็นบวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 เมื่อพิจารณาคำถามรายข้อ พบว่าระดับทัศนคติในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับเป็นบวก และระดับปานกลาง ไม่มีระดับทัศนคติเป็นลบ โดยข้อที่มีระดับทัศนคติปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากัน คือ ข้อคำถามที่ 5 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคนานพาหนะที่มีความเสี่ยงในการปนเปื้อนเชื้อโรคบริเวณล้อรถเพียงอย่างเดียว สามารถลดจำนวน และทำลายเชื้อโรคได้ และข้อคำถามที่ 6 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคบนตัวสัตว์ที่อยู่บนยานพาหนะที่ขนส่ง และสัตว์ที่อยู่ในฟาร์ม จะสามารถป้องกันโรคระบาดสัตว์ได้ และไม่เป็นอันตรายใดๆ ต่อตัวสัตว์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 2.98

ตารางที่ 10 ระดับทัศนคติในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

ระดับทัศนคติ	ระดับคะแนน	จำนวน	ร้อยละ
ทัศนคติเป็นบวก	3.68-5	205	63.47
ทัศนคติปานกลาง	2.34-3.67	115	35.60
ทัศนคติเป็นลบ	1-2.33	3	0.93

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า ระดับทัศนคติในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ของเจ้าหน้าที่มีระดับทัศนคติเป็นบวกมากที่สุด จำนวน 205 คน (ร้อยละ 63.47) รองลงมาคือ มีระดับทัศนคติปานกลาง จำนวน 115 คน (ร้อยละ 35.60) และมีเจ้าหน้าที่ที่ทัศนคติเป็นลบน้อยที่สุด จำนวน 3 คน (ร้อยละ 0.93)

ส่วนที่ 4 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ผู้ใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

การวิเคราะห์ข้อมูลจากค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า คะแนนการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างมีการกระจายตัวไม่ปกติ (Non-Normal Distribution) มีคะแนนเฉลี่ย 3.68 มีค่ามัธยฐาน 3.75 คะแนนการปฏิบัติงานมากที่สุด 4.00 คะแนน และน้อยที่สุด 2.00 คะแนน โดยนำเสนอข้อมูลในตารางที่ 11 จากนั้นนำมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและระดับการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ ดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

ข้อ	การปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์	\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
1	ท่านตรวจเช็คความพร้อมของอุปกรณ์พ่นน้ำยาฆ่าเชื้อ และอุปกรณ์ป้องกันร่างกายก่อนการปฏิบัติงานพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคทุกครั้ง	3.83	0.444	ดี
2	ท่านปฏิบัติงานพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคตามคำแนะนำของผู้บังคับบัญชา และปรึกษาขอคำแนะนำทันทีเมื่อเกิดปัญหา หรือข้อสงสัย	3.80	0.470	ดี
3	ท่านอ่านและศึกษาฉลากผลิตภัณฑ์น้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่ท่านใช้อย่างละเอียดทุกครั้ง	3.67	0.565	ดี
4	ท่านแจ้งจางน้ำยาฆ่าเชื้อโรคตามอัตราส่วนที่แนะนำบนฉลากผลิตภัณฑ์	3.78	0.516	ดี
5	ในการปฏิบัติงานพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรค ท่านมีการแจ้งจางน้ำยาฆ่าเชื้อโรคให้สดใหม่อยู่เสมอ	3.65	0.622	ดี

ข้อ	การปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรค ระบาดสัตว์	\bar{x}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
6	ท่านได้แนะนำให้เจ้าของยานพาหนะขนส่งสัตว์ ซากสัตว์ และ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ทำความสะอาดเพื่อกำจัดอินทรีย์วัตถุ เช่น ดิน ฟุ่น ละออง หนอง เลือด มูลสัตว์ ออกก่อนการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรค	3.12	0.943	ดี
7	ท่านพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ และยานพาหนะอย่างทั่วถึง จากบนลงล่าง และจากบริเวณสะอาดที่สุดไปยังบริเวณที่สกปรก ที่สุด	3.57	0.670	ดี
8	ท่านพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ อย่างเปียกชุ่ม มี ระยะเวลาพ่นเพียงพอก่อนน้ำยาฆ่าเชื้อแห้ง	3.58	0.665	ดี
9	หลังจากการปฏิบัติงานพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคท่านมีการทำความสะอาด และพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคนานพาหนะ อุปกรณ์ที่ใช้ และทำความสะอาด สะอาดร่างกายทุกครั้ง	3.84	0.400	ดี
10	ขณะปฏิบัติงานพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรค ท่านสวมอุปกรณ์ป้องกันร่างกาย เช่น ถุงมือ รองเท้าบูทยาง หน้ากาก แวนตา หรือหมวกป้องกัน สัมผัสน้ำยาฆ่าเชื้อ หรือละอองเชื้อโรค	3.80	0.481	ดี
11	หลังปฏิบัติงานพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคเสร็จ ท่านทิ้งน้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่ เหลือจากการใช้งาน และบรรจุภัณฑ์น้ำยาฆ่าเชื้อทั้งหมดแล้วตาม ขั้นตอนความปลอดภัย	3.71	0.596	ดี
12	หลังปฏิบัติงานพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคในฟาร์มเลี้ยงสัตว์ หรือสถานที่ เกิดโรคระบาดสัตว์ ท่านมีการอาบน้ำทำความสะอาดร่างกาย และ เสื้อผ้าทุกครั้ง	3.79	0.513	ดี
ระดับการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุมและป้องกันโรค ระบาดสัตว์		3.68	0.321	ดี

จากตารางที่ 11 พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถามมีระดับการปฏิบัติงานโดยรวมในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่าอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยในข้อ 6 ท่านได้แนะนำให้เจ้าของยานพาหนะขนส่งสัตว์ ซากสัตว์ และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ทำความสะอาดเพื่อกำจัดอินทรีย์วัตถุ เช่น ดิน ฟุ่นละออง หนอง เลือด มูลสัตว์ ออกก่อนการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรค มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ 3.12

ตารางที่ 12 ระดับการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

ระดับการปฏิบัติงาน	ระดับคะแนน	จำนวน	ร้อยละ
ระดับดี	3.01-4.00	306	94.74
ระดับปานกลาง	2.01-3.00	16	4.95
ระดับไม่ดี	1.00-2.00	1	0.31

จากตารางที่ 12 ระดับการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ แสดงให้เห็นว่าระดับการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ของเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับดีมากที่สุด จำนวน 306 คน (ร้อยละ 94.74) รองลงมาคือ ระดับปานกลาง จำนวน 16 คน (ร้อยละ 4.95) และระดับไม่ดี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.31)

ส่วนที่ 5 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ผู้ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

จากการทดสอบข้อมูลความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ผู้ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ พบว่ามีการกระจายตัวของข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ปกติ (Non-Normal Distribution) ดังนั้นการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติงาน จะใช้วิธี Mann-Whitney U Test เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยฐานของประชากรสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน และจะใช้วิธี Kruskal Wallis Test เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานของประชากรสามกลุ่มขึ้นไปที่เป็นอิสระต่อกัน

เพศ จากผลการทดสอบ แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ที่มีเพศแตกต่างกันมีความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ (จำนวน 323 คน)

ตัวแปร	n	Mean	SD	Mean Rank	Mann-Whitney U test	p-Value
ความรู้						
ชาย	303	10.80	1.977	159.70	2334.500	0.082
หญิง	20	11.60	1.698	196.78		
ทักษะ						
ชาย	303	3.87	0.438	160.56	2593.500	0.279
หญิง	20	3.97	0.389	183.83		
การปฏิบัติงาน						
ชาย	303	3.68	0.308	161.88	2994.000	0.928
หญิง	20	3.63	0.482	163.80		

อายุ ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ปัจจัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีอายุแตกต่างกันมีความรู้ ทักษะคติ และการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ ทักษะคติ และการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ กับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ (จำนวน 323 คน)

ตัวแปร	n	Mean	SD	Mean Rank	χ^2	p-Value
ความรู้					5.319	0.378
ไม่เกิน 25 ปี	43	10.37	1.80	142.85		
26-30 ปี	77	10.70	2.14	153.20		
31-35 ปี	70	11.04	1.83	169.99		
36-40 ปี	39	10.74	1.68	156.47		
41-45 ปี	49	10.98	2.06	168.32		
มากกว่า 45 ปี	45	11.20	2.14	180.83		
ทักษะคติ					7.810	0.167
ไม่เกิน 25 ปี	43	3.74	0.35	127.38		
26-30 ปี	77	3.89	0.46	166.08		
31-35 ปี	70	3.87	0.44	164.80		
36-40 ปี	39	3.89	0.38	158.17		
41-45 ปี	49	3.93	0.53	172.31		
มากกว่า 45 ปี	45	3.95	0.37	175.84		
การปฏิบัติงาน					2.528	0.772
ไม่เกิน 25 ปี	43	3.69	0.33	168.16		
26-30 ปี	77	3.65	0.34	155.99		
31-35 ปี	70	3.68	0.28	154.81		
36-40 ปี	39	3.67	0.44	174.69		
41-45 ปี	49	3.69	0.24	156.00		
มากกว่า 45 ปี	45	3.72	0.28	173.11		

ระดับการศึกษา ผลการทดสอบพบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้ และทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) และมีผลต่อการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ กับปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา (จำนวน 323 คน)

ตัวแปร	n	Mean	SD	Mean Rank	χ^2	p-Value
ความรู้					15.786	0.007*
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	3	9.33	0.58	81.83		
มัธยมศึกษาตอนต้น	44	10.30	2.02	137.33		
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	120	10.73	2.05	156.46		
อนุปริญญา/ปวส.	62	10.66	1.90	151.72		
ปริญญาตรี	92	11.46	1.79	191.00		
สูงกว่าปริญญาตรี	2	10.50	2.12	142.00		
ทัศนคติ					18.698	0.002*
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	3	3.78	0.19	130.00		
มัธยมศึกษาตอนต้น	44	3.67	0.40	114.84		
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	120	3.87	0.42	157.49		
อนุปริญญา/ปวส.	62	3.91	0.49	169.20		
ปริญญาตรี	92	3.98	0.38	186.59		
สูงกว่าปริญญาตรี	2	3.92	1.41	163.50		
การปฏิบัติงาน					7.838	0.165
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	3	3.97	0.05	269.67		
มัธยมศึกษาตอนต้น	44	3.62	0.35	146.80		
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	120	3.69	0.33	165.70		
อนุปริญญา/ปวส.	62	3.72	0.29	174.16		
ปริญญาตรี	92	3.66	0.32	152.02		
สูงกว่าปริญญาตรี	2	3.79	0.29	194.75		

* $P < 0.05$

ตำแหน่งงาน ผลการทดสอบพบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกัน มีความรู้ และการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีผลต่อทัศนคติในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ กับปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับตำแหน่งงาน (จำนวน 323 คน)

ตัวแปร	n	Mean	SD	Mean Rank	χ^2	p-Value
ความรู้					10.528	0.161
จ้างเหมาช่วยงานด้านสัตวแพทย์	88	10.83	1.98	159.31		
พนักงานผู้ช่วยปศุสัตว์	193	10.72	1.95	156.92		
เจ้าพนักงานสัตวบาล	10	11.30	1.89	184.90		
นักวิทยาศาสตร์	10	11.00	1.63	169.80		
หัวหน้าด่านกักกันสัตว์	3	12.67	1.15	249.50		
นายสัตวแพทย์	5	12.20	2.17	223.90		
สัตวแพทย์	3	13.33	1.53	271.67		
อื่นๆ	11	11.00	2.28	162.77		
ทักษะ					17.842	0.013*
จ้างเหมาช่วยงานด้านสัตวแพทย์	88	3.82	0.45	149.28		
พนักงานผู้ช่วยปศุสัตว์	193	3.87	0.40	157.78		
เจ้าพนักงานสัตวบาล	10	3.94	0.76	192.00		
นักวิทยาศาสตร์	10	3.89	0.52	171.45		
หัวหน้าด่านกักกันสัตว์	3	4.33	0.30	264.33		
นายสัตวแพทย์	5	4.10	0.42	202.80		
สัตวแพทย์	3	4.44	0.19	291.67		
อื่นๆ	11	4.12	0.30	220.05		
การปฏิบัติงาน					12.232	0.093
จ้างเหมาช่วยงานด้านสัตวแพทย์	88	3.73	0.32	181.23		
พนักงานผู้ช่วยปศุสัตว์	193	3.65	0.33	152.69		
เจ้าพนักงานสัตวบาล	10	3.79	0.20	189.40		
นักวิทยาศาสตร์	10	3.61	0.17	114.80		
หัวหน้าด่านกักกันสัตว์	3	3.89	0.10	225.00		
นายสัตวแพทย์	5	3.58	0.40	143.30		
สัตวแพทย์	3	3.89	0.10	225.00		
อื่นๆ	11	3.72	0.24	163.68		

* P<0.05

ประสบการณ์การทำงาน ผลการทดสอบพบว่า ประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ที่ตอบแบบสอบถาม มีผลต่อความรู้ และทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) โดยเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 1 ปี จะมีค่าเฉลี่ยความรู้ และทัศนคติต่ำกว่ากลุ่มอื่น แต่มีผลการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ กับปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การทำงาน (จำนวน 323 คน)

ตัวแปร	n	Mean	SD	Mean Rank	χ^2	p-Value
ความรู้					11.628	0.020*
ต่ำกว่า 1 ปี	28	9.86	1.56	110.38		
1-3 ปี	113	10.78	2.08	157.76		
4-6 ปี	64	11.14	1.74	176.28		
7-9 ปี	30	11.07	1.91	174.70		
มากกว่า 10 ปี	88	10.97	2.04	169.15		
ทัศนคติ					11.992	0.017*
ต่ำกว่า 1 ปี	28	3.71	0.46	123.98		
1-3 ปี	113	3.82	0.48	150.63		
4-6 ปี	64	3.91	0.36	164.78		
7-9 ปี	30	4.03	0.32	194.97		
มากกว่า 10 ปี	88	3.94	0.44	175.43		
การปฏิบัติงาน					1.201	0.878
ต่ำกว่า 1 ปี	28	3.59	0.46	159.18		
1-3 ปี	113	3.69	0.32	168.13		
4-6 ปี	64	3.69	0.34	164.67		
7-9 ปี	30	3.67	0.29	153.48		
มากกว่า 10 ปี	88	3.69	0.26	155.99		

* $P < 0.05$

ส่วนงานที่ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรค จากผลการทดสอบพบว่า เจ้าหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีส่วนงานที่ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคแตกต่างกัน มีความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ กับปัจจัยส่วนงานที่ปฏิบัติงาน (จำนวน 323 คน 666 คำตอบ)

ตัวแปร	n	Mean	SD	Mean Rank	χ^2	p-Value
ความรู้					10.614	0.060
-จุดตรวจพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคจุดผ่านแดน/ช่องทางระหว่างประเทศ	126	10.78	1.94	312.79		
-จุดตรวจสัตว์ ชากสัตว์ผ่านด่านภายในประเทศ	155	10.72	1.87	317.45		
-จุดตรวจควบคุมเคลื่อนย้ายสัตว์ ชากสัตว์เพื่อควบคุมโรคระบาดสัตว์ในพื้นที่	174	10.90	2.00	328.92		
-สถานที่เลี้ยงสัตว์/พื้นที่ที่เกิดโรคระบาดสัตว์เพื่อควบคุมโรคระบาดสัตว์	108	11.24	1.83	361.99		
-สถานที่เลี้ยงสัตว์/พื้นที่ที่ต้องการป้องกันโรคระบาดสัตว์	96	11.15	1.86	351.60		
-อื่นๆ (เฉพาะกิจ, สนับสนุนมาตรการ Covid-19)	7	12.43	0.53	487.64		
ทัศนคติ					6.441	0.266
-จุดตรวจพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคจุดผ่านแดน/ช่องทางระหว่างประเทศ	126	3.84	0.48	330.79		
-จุดตรวจสัตว์ ชากสัตว์ผ่านด่านภายในประเทศ	155	3.87	0.47	315.99		
-จุดตรวจควบคุมเคลื่อนย้ายสัตว์ ชากสัตว์เพื่อควบคุมโรคระบาดสัตว์ในพื้นที่	174	3.87	0.45	329.98		
-สถานที่เลี้ยงสัตว์/พื้นที่ที่เกิดโรคระบาดสัตว์เพื่อควบคุมโรคระบาดสัตว์	108	3.86	0.48	333.41		
-สถานที่เลี้ยงสัตว์/พื้นที่ที่ต้องการป้องกันโรคระบาดสัตว์	96	3.93	0.46	362.97		
-อื่นๆ (เฉพาะกิจ, สนับสนุนมาตรการ Covid-19)	7	4.12	0.21	454.86		
การปฏิบัติงาน					2.842	0.724
-จุดตรวจพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคจุดผ่านแดน/ช่องทางระหว่างประเทศ	126	3.70	0.29	351.42		
-จุดตรวจสัตว์ ชากสัตว์ผ่านด่านภายในประเทศ	155	3.70	0.34	337.38		
-จุดตรวจควบคุมเคลื่อนย้ายสัตว์ ชากสัตว์เพื่อควบคุมโรคระบาดสัตว์ในพื้นที่	174	3.67	0.31	323.39		
-สถานที่เลี้ยงสัตว์/พื้นที่ที่เกิดโรคระบาดสัตว์เพื่อควบคุมโรคระบาดสัตว์	108	3.67	0.29	317.23		
-สถานที่เลี้ยงสัตว์/พื้นที่ที่ต้องการป้องกันโรคระบาดสัตว์	96	3.71	0.27	342.54		
-อื่นๆ(เฉพาะกิจ, สนับสนุนมาตรการ Covid-19)	7	3.62	0.41	303.36		

การอบรม ผลการทดสอบ พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีประวัติการอบรมที่แตกต่างกันมีความรู้ ทักษะคติเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีผลต่อการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) โดยเจ้าหน้าที่ที่เคยได้รับการอบรมมีค่าของการปฏิบัติงานสูงกว่าผู้ที่ไม่เคยได้รับการอบรม ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ ทักษะคติ และการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านประวัติการอบรม (จำนวน 323 คน)

ตัวแปร	n	Mean	SD	Mean Rank	Mann-Whitney U test	p-Value
ความรู้						
เคยอบรม	70	10.64	1.615	150.90	8078.000	0.256
ไม่เคยอบรม	253	10.91	2.055	165.07		
ทักษะคติ						
เคยอบรม	70	3.90	0.405	159.16	8656.500	0.773
ไม่เคยอบรม	253	3.87	0.443	162.78		
การปฏิบัติงาน						
เคยอบรม	70	3.75	0.268	181.86	7464.500	0.042*
ไม่เคยอบรม	253	3.66	0.332	156.50		

* $P < 0.05$

ส่วนที่ 6 ความสัมพันธ์ของความรู้ ทักษะคติ และพฤติกรรมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ผู้ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลความรู้ ทักษะคติ และพฤติกรรมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ผู้ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ ด้วยวิธีสหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน (Spearman's Rank Correlation Coefficient) พบว่าความรู้และทักษะคติมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือทิศทางเดียวกันในระดับน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.411$, $p\text{-value} < 0.0001$) ความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติงานไม่มีความสัมพันธ์กัน ส่วนทักษะคติกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือในทิศทางเดียวกันในระดับน้อยมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.131$, $p\text{-value} = 0.018$) ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ค่าสหสัมพันธ์ Spearman's Rank Correlation Coefficient ระหว่างความรู้ ทักษะ และ พฤติกรรมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ผู้ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุมและป้องกัน โรคระบาดสัตว์

ตัวแปร	ความรู้	ทักษะ	การปฏิบัติงาน
ความรู้	1.000	0.411**	-0.023
p-Value		<0.0001	0.681
ทักษะ	0.411**	1.000	0.131*
p-Value	<0.0001		0.018
การปฏิบัติงาน	-0.023	0.131*	1.000
p-Value	0.681	0.018	

*P<0.05 **P<0.01

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ จากแบบสอบถาม

ข้อมูลของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์จาก เจ้าหน้าที่กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถสรุปและจำแนกออกได้ดังนี้

1) ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน

1.1. สถานที่เลี้ยงสัตว์ที่เข้าปฏิบัติงาน ควรมีบ่อน้ำยาฆ่าเชื้อโรคก่อนเข้าออก เพื่อป้องกันการแพร่กระจาย ของเชื้อโรค

1.2. ควรมีโรงพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคระบบอัตโนมัติครอบคลุมยานพาหนะที่จุดตรวจสัตว์ภายในประเทศ และ ระหว่างประเทศ เพื่อความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสามารถรองรับยานพาหนะที่มีจำนวนมากได้ในอนาคต

2) ด้านอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

2.1. มีการสนับสนุนอุปกรณ์ป้องกันอันตรายสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน เช่น ชุดป้องกัน ถุงมือ แวน ป้องกัน อย่างเพียงพอ และมีความเหมาะสม

3) ด้านการฝึกอบรม

3.1. ควรแนะนำวิธีการใช้น้ำยาฆ่าเชื้ออย่างถูกต้อง และวิธีป้องกันตนเองให้ปลอดภัย ลดการแพร่กระจาย เชื้อโรคโดยไม่รู้ตัวแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

3.2. ควรมีการจัดอบรม ให้ความรู้ แนวทางการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรค การจัดเก็บ รวมถึงการกำจัด น้ำยาที่เหลือจากการใช้งาน และภาชนะที่ใส่อย่างถูกต้อง ทั้งผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโดยตรง รวมถึงมีการฝึกทบทวนอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอเป็นประจำทุกปี

4) ด้านการปฏิบัติงาน

4.1. ควรเข้มงวดกับผู้บังคับบัญชาให้ดูแลเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน

4.2. ควรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเร่งด่วนทันที เพื่อให้สามารถควบคุมโรคระบาดได้อย่างรวดเร็ว

4.3. ควรมีเอกสารทางวิชาการชี้แจงสรรพคุณ วิธีการใช้งาน ยาฆ่าเชื้อโรคแต่ละประเภทที่มีการจัดซื้อและนำมาใช้ เพื่อประกอบการปฏิบัติงานต่อไป

4.4. ต้องการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่มีความปลอดภัย มีการระคายเคืองต่อผู้ปฏิบัติงานน้อย มีประสิทธิภาพสูง และไม่มีสารพิษตกค้างหรือทำลายสิ่งแวดล้อม

4.5. การปฏิบัติงานจริงมีข้อจำกัดในหลายๆด้าน ต้องการให้นำเสนอแนวทางการปฏิบัติงานที่ทำได้จริง ถูกต้องตามหลักการ และเหมาะสมกับการทำงาน มีแผนการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่ชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4.6. ควรทำความสะอาดเครื่องพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรค และตรวจเช็คอุปกรณ์ก่อนและหลังการใช้งานทุกครั้ง

4.7. ควรให้ความสำคัญกับงานวิจัย เพื่อจะได้นำผลจากการวิจัย นำไปปรับปรุงและพัฒนาวิธีการต่อไป

5) ด้านการประชาสัมพันธ์

5.1. ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรตระหนักและใส่ใจในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในโรงเรือนเลี้ยงสัตว์เป็นประจำเพื่อลดการเกิดโรคระบาดในสัตว์ที่เลี้ยงไว้

สรุปผลและวิจารณ์

ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถามโดยรวมมีระดับความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์อยู่ในระดับมีความรู้ดี มีเพียงบางข้อที่เจ้าหน้าที่มีความรู้ที่ไม่ถูกต้อง เช่น ความสะอาด และความเป็นกรด-ด่างของน้ำ สบู่ ผงซักฟอก และอินทรีย์วัตถุ มีผลต่อการออกฤทธิ์ของน้ำยาฆ่าเชื้อ ซึ่งอาจส่งผลต่อการเลือกใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่ไม่เหมาะสม ทำให้การปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ระดับทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ของเจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดโดยรวมอยู่ในระดับมีทัศนคติเป็นบวก เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่า ระดับทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับเป็นบวก และระดับปานกลาง ไม่มีระดับทัศนคติเป็นลบ โดยข้อที่มีระดับทัศนคติปานกลาง คือ น้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่เหลือจากการใช้งาน และบรรจุภัณฑ์น้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่ใช้หมดแล้วสามารถกำจัดแบบขยะทั่วไปได้ การพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคนานพาหะที่มีความเสี่ยงในการปนเปื้อนเชื้อโรคบริเวณล่อรถเพียงอย่างเดียว สามารถลดจำนวน และทำลายเชื้อโรคได้ และการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคบนตัวสัตว์ที่อยู่บนยานพาหนะที่ขนส่ง และที่อยู่ในฟาร์ม จะสามารถป้องกันโรคระบาดสัตว์ได้และไม่เป็นอันตรายใดๆ ต่อตัวสัตว์ แสดงถึงเจ้าหน้าที่บางส่วนอาจยังไม่ตระหนักถึงอันตรายและความเป็นพิษของน้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่มีต่อ

ตัวสัตว์และสิ่งแวดล้อม และมีทัศนคติในการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคนานพาหะกลุ่มเสี่ยงไม่ถูกต้องเท่าที่ควร ด้านการศึกษาการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ของเจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถาม พบว่ามีระดับการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีระดับการปฏิบัติงานที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การแนะนำให้เจ้าของยานพาหนะขนส่งสัตว์ ชากสัตว์ และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ทำความสะอาดเพื่อกำจัดอินทรีย์วัตถุ เช่น ดิน ฟันละออง หนอง เลือด มูลสัตว์ ออกก่อนการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรค ซึ่งอินทรีย์วัตถุเหล่านี้จะมีผลทำให้การออกฤทธิ์ของน้ำยาฆ่าเชื้อโรคน้อยลง หรือไม่สามารออกฤทธิ์ฆ่าเชื้อโรคได้ ทำให้มีผลกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ดังนั้นหากมีการกำจัด หรือมีการแนะนำให้กำจัดอินทรีย์วัตถุเหล่านี้ก่อน จะทำให้การปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด้านกักกันสัตว์ผู้ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีเพศและอายุแตกต่างกัน มีความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน เนื่องจากเจ้าหน้าที่เพศชาย และเพศหญิง และเจ้าหน้าที่แม้มีอายุต่างกันมีโอกาสได้รับการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์จากด่านกักกันสัตว์หรือจากแหล่งความรู้อื่นๆที่เกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์อย่างเท่าเทียมกัน ทำให้มีความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ไม่แตกต่างกัน เจ้าหน้าที่ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีผลต่อความรู้ และทัศนคติ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ที่จบการศึกษาในระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีโอกาสได้รับการศึกษาเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ และมีความสนใจในการหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคแตกต่างกันทำให้มีความรู้ต่างกัน สามารถเรียนรู้ รับรู้ และทำความเข้าใจได้ต่างกัน จึงทำให้เกิดการเรียนรู้ค่านิยมการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคซึ่งส่งผลทำให้เจ้าหน้าที่ที่มีทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์แตกต่างกัน เจ้าหน้าที่ที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกัน อาจมีโอกาสดำเนินการเรียนรู้ และปลูกฝังค่านิยมในการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคต่างกัน จึงทำให้มีทัศนคติในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์แตกต่างกัน ทั้งนี้หัวหน้าด่านกักกันสัตว์ นายสัตวแพทย์ และสัตวแพทย์ จะมีค่าเฉลี่ยทัศนคติสูงกว่าเจ้าหน้าที่ตำแหน่งอื่นๆ ในด้านประสิทธิภาพการทำงานพบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพการทำงานแตกต่างกันมีความรู้และทัศนคติแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพการทำงานมากกว่ามีโอกาสได้รับการฝึกอบรม และปลูกฝังค่านิยมเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ รวมถึงการอยู่กับวัฒนธรรมการปฏิบัติงานขององค์กรที่ยาวนานกว่า ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพการทำงานมากกว่ามีความรู้และทัศนคติในทางที่ดีต่อการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และ

ป้องกันโรคระบาดสัตว์ เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนงานที่ปฏิบัติที่แตกต่างกันมีความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคไม่ต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่แต่ละคนมีการปฏิบัติงานในหลายส่วนปฏิบัติงาน และเจ้าหน้าที่แต่ละส่วนที่ปฏิบัติงานได้รับการอบรม การปลูกฝังค่านิยมในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรค และการปฏิบัติงานในแต่ละส่วนงานมีลักษณะงานและหลักในการทำงานที่คล้ายคลึงกัน รวมถึงมีการบริหารจัดการใน การทำงานจากหัวหน้างาน หรือผู้บังคับบัญชาตามส่วนงานที่ปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้เจ้าหน้าที่ที่มี ส่วนปฏิบัติงานที่แตกต่างกันมีความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการทำงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ไม่แตกต่างกัน และการอบรมมีผลต่อการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการ ควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์แตกต่างกัน โดยเจ้าหน้าที่ที่เคยได้รับการอบรมมีคะแนนการปฏิบัติงานที่ สูงกว่า ดังนั้นเจ้าหน้าที่ควรได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรค ระบาดสัตว์ เพื่อการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และปลอดภัยในระยะยาว

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการทำงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ พบว่า ความรู้มีความสัมพันธ์กับทักษะในเชิงบวก เนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความเข้าใจ มีความรู้สึกหรือแนวความคิด ที่ได้รับการฝึกอบรมในเรื่องของความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่า เชื้อโรคในการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ ซึ่งความรู้ความเข้าใจ นับได้ว่าเป็นส่วนประกอบพื้นฐานของ ทักษะ เป็นไปตามทฤษฎีที่ มัลลิกา คณานุรักษ์ (2547) ได้อ้างถึงแนวคิดของแสงสุรีย์ สำอางค์กุล ซึ่งกล่าวไว้ ว่า “ทักษะเป็นความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และแนวโน้มในการแสดงออก ทักษะดีจะเกิดขึ้นได้นั้นจะต้องมี สิ่งเร้าใดๆ มาเร้า และเกิดการเรียนรู้จนเป็นภาวะที่คงทนต่อจิตใจของบุคคลนั้นๆ ในเรื่องนั้นๆ” แต่ไม่มี ความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงาน ทั้งนี้การปฏิบัติงานในระดับนี้อาจเนื่องมาจากปัจจัยอื่น เช่น การปฏิบัติงานใช้ น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ ถูกควบคุมโดยระเบียบปฏิบัติและขั้นตอนการ ปฏิบัติงานของหน่วยงานหรือจากวัฒนธรรมการปฏิบัติงานของหน่วยงานด่านกักกันสัตว์ และพบว่าทักษะมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับพฤติกรรมการทำงานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นคร สะสม (2551) ที่ศึกษา เรื่อง พฤติกรรมมนุษย์และความปลอดภัยในการทำงาน กรณีศึกษา บริษัท แมทเทล กรุงเทพ จำกัด ที่พบว่า ทักษะเรื่องการป้องกันอันตรายจากการทำงาน กับพฤติกรรมการทำงานอย่างปลอดภัยในการป้องกัน ตนเองจากการทำงานมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่าพฤติกรรม การปฏิบัติงานที่เจ้าหน้าที่แสดงออกนั้น เป็นผลมาจากค่านิยมของเจ้าหน้าที่ที่ทำให้เกิดทัศนคติหรือเจตคติว่า สมควรแก่การประพฤติปฏิบัติเป็นพฤติกรรมต่อไป (ทฤษฎี ค่านิยม – ทักษะ – พฤติกรรม , Value-Attitude- Behavior Theory) ดังนั้นหากเจ้าหน้าที่มีทัศนคติที่เป็นบวก ย่อมส่งผลให้การปฏิบัติงานมีระดับที่ดีไปด้วย

จากผลการศึกษา เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และ ป้องกันโรคระบาดสัตว์ในระดับดี มีทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรค ระบาดสัตว์ในระดับเป็นบวก และมีการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

อยู่ในระดับดี ทำให้ปัจจุบันการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ของด่านกักกันสัตว์ กรมปศุสัตว์ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นควรมีการส่งเสริมความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ของเจ้าหน้าที่ให้อยู่ในระดับที่ดีอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ของกรมปศุสัตว์ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1) ควรจัดให้มีการฝึกอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์แก่เจ้าหน้าที่อย่างเป็นประจำและต่อเนื่อง โดยเฉพาะก่อนเริ่มปฏิบัติงาน หรือมีการเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงานใหม่ ควรได้รับการฝึกอบรมจากเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการทำงาน หัวหน้างาน หรือจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดทุกครั้ง เพื่อให้เจ้าหน้าที่เกิดความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงวิธีการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ จากผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ และมีเจ้าหน้าที่ที่ตอบคำถามผิดในบางข้อเป็นจำนวนมาก ดังนั้นการฝึกอบรมจะเป็นกิจกรรมหนึ่งในการพัฒนาบุคลากรของด่านกักกันสัตว์ กรมปศุสัตว์ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงสร้างทัศนคติและจิตสำนึกที่ดี ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

2) จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ รวมถึงกำหนดมาตรการในการกำจัดน้ำยาฆ่าเชื้อโรค ขวดสารเคมี และวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุด หรือหมดอายุการใช้งาน และมีการทบทวนความถูกต้องให้แก่เจ้าหน้าที่ เพื่อให้ความรู้ สร้างทัศนคติที่ดีต่อการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ของหน่วยงาน ทำให้เจ้าหน้าที่เกิดความตระหนักเข้าใจความสำคัญของการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ที่ถูกต้อง ทราบถึงผลเสียและอันตรายจากการปฏิบัติงานที่ไม่ถูกต้อง วิธีการป้องกัน รวมถึงขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อมีความผิดพลาดจากการปฏิบัติงานเกิดขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ของด่านกักกันสัตว์ กรมปศุสัตว์ ทั่วประเทศมีแนวทางการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ที่ถูกต้อง ปลอดภัย และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

3) การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยลดหรือบรรเทาอันตรายที่เกิดจากการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคของเจ้าหน้าที่ได้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานต้องสัมผัสกับสภาพแวดล้อม เชื้อโรค และน้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่เป็นอันตราย ดังนั้นด่านกักกันสัตว์ควรจัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้สอดคล้องกับงานและอันตรายที่มีอยู่ เช่น หน้ากาก ถุงมือ แวนตา รองเท้าบูท และหมวกนิรภัย โดยเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่ได้มาตรฐาน และมีจำนวนเพียงพอ พร้อมทั้งแนะนำการใช้ การทำความสะอาด และการบำรุงรักษาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่ถูกต้องให้กับเจ้าหน้าที่ ตลอดจนมี การกำหนดมาตรการในการกำจัดหรือทิ้งอุปกรณ์ที่ชำรุดหรือหมดอายุการใช้งาน

4) ควรส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากรที่มีอยู่ ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี รวมถึงมีการติดตามการดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ ให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ เพื่อให้สามารถควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดในขณะที่เจ้าหน้าที่ปลอดภัย ไม่ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม และมีการกำกับ ดูแล และติดตามให้มีการแก้ไข ข้อบกพร่อง ทั้งนี้ผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ ต้องมีการสื่อสารให้เจ้าหน้าที่ได้รับทราบโดยทั่วกัน เพื่อแสดงถึงความมุ่งมั่นในการดำเนินงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเจ้าหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินกิจกรรมงานควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ คณะกรรมการวิชาการ กองสารวัตรและกักกันทุกท่าน ที่ให้คำปรึกษาในการออกแบบ แบบสอบถาม การเขียนผลงานวิชาการ แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบผลงานวิชาการ และขอขอบคุณ หัวหน้าด่านกักกันสัตว์ทุกด่าน และเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และเก็บ ข้อมูล รวมถึงบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ที่ไม่ได้กล่าวถึงที่ทำให้ผลงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. 2558. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. [ออนไลน์] แหล่งที่มา: <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/SNGSJ/article/view/59056/48652> (วันที่ค้นข้อมูล: 8 มีนาคม 2564)
- นคร สะสม. 2551. พฤติกรรมมนุษย์และความปลอดภัยในการทำงาน กรณีศึกษา บริษัท แมทเทล กรุงเทพฯ จำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นิติพงษ์ ส่งศรีโรจน์. 2560. หลักการวัดทางสังคมศาสตร์. เอกสารประกอบการสอน วิชา วิทยาระเบียบวิจัย สำหรับเศรษฐศาสตร์ และธุรกิจ [ออนไลน์] แหล่งที่มา: https://www.nitiphong.com/paper_pdf/master/BusinessResearch/social%20science%20mearsurement.pdf (วันที่ค้นข้อมูล: 8 มีนาคม 2564)
- นิรนาม. 2558. คนพันธุ์N: ทักษะคิด ความหมาย และความสำคัญ. กรุงเทพฯธุรกิจ. [ออนไลน์] แหล่งที่มา: <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/634487> (วันที่ค้นข้อมูล: 6 มีนาคม 2564)
- นิรนาม. 2561. ทักษะคิดและความพึงพอใจ. บทความพฤติกรรมมนุษย์. [ออนไลน์] แหล่งที่มา: <https://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/work-moods.htm> (วันที่ค้นข้อมูล: 3 มีนาคม 2564)
- นิรนาม. 2563. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. Researcherthailand. [ออนไลน์] แหล่งที่มา: <https://www.researcherthailand.co.th/เครื่องมือที่ใช้ในการว/> (วันที่ค้นข้อมูล: 7 มีนาคม 2564)
- ประภัสสร ทองยินดี. 2558. แนวคิดการจัดการความรู้. ความรู้สู่สังคม ฝ่ายบริการเผยแพร่ทางไกล สำนักการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช [ออนไลน์] แหล่งที่มา: [https://www.stou.ac.th/study/sumrit/2-59\(500\)/page3-2-59\(500\).html](https://www.stou.ac.th/study/sumrit/2-59(500)/page3-2-59(500).html) (วันที่ค้นข้อมูล: 7 มีนาคม 2564)
- มัลลิกา คณานุรักษ์. 2547. จิตวิทยาการสื่อสารของมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 1. สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, กรุงเทพฯ.
- วิภาณี แม้นอินทร์. 2560. เอกสารประกอบการสอน วิชามวลชนสัมพันธ์และชุมชนสัมพันธ์. [ออนไลน์] แหล่งที่มา: http://www.elfms.ssrui.ac.th/wipanee_ma/mod/resource/view.php?id=136 (วันที่ค้นข้อมูล: 8 มีนาคม 2564)
- วิสาขา ภูจินดา. 2555. ระเบียบวิธีวิจัยและสถิติด้านสิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ 2. สำนักพิมพ์บางกอกบลิ๊ก, กรุงเทพฯ.

สุมิตรา ชูแก้ว, ยุพาพิน ศิริโพธิ์งาม และวรรณภา ประไพพานิช. 2555. ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติตาม การรับรู้ของพยาบาลในการช่วยเหลือและเสริมสร้างสุขภาพของญาติผู้ดูแลผู้ป่วยเรื้อรัง. รามาธิบดี พยาบาลสาร. [ออนไลน์] แหล่งที่มา: https://www.rama.mahidol.ac.th/nursing/jns/DocumentLink/2555/issue_02/08.pdf (วันที่ค้นข้อมูล: 10 มีนาคม 2564)

American Veterinary Medical Association [AVMA]. 2020. Disinfectants for foreign and emerging animal diseases. Available source: <https://www.avma.org/resources-tools/avma-policies/disinfectants-foreign-and-emerging-animal-diseases>, December 8, 2020.

Bernstein D. A., Salsgiver E., Simon M. S., et al. 2016. Understanding barriers to optimal cleaning and disinfection in hospitals: a knowledge, attitudes, and practices survey of environmental services workers. **Infect Control Hosp Epidemiol.** 37(12):1492-1495.

Bloom, B. S., Krathwohl, D. R. and B. B. Masia. 1964. **Taxonomy of education objective: The classification of educational goals: Handbook II: Affective domain.** David McKay, New York.

Dvorak, G. 2008. Disinfection 101. Center for food security and public health. Available source: <http://www.cfsph.iastate.edu/Disinfection/Assets/Disinfection101.pdf>, August 18, 2020.

FAD PRRep/NAHEMS. 2014. NAHEMS Guidelines: Cleaning and disinfection. Animal and plant health inspection service. Available source: https://www.aphis.usda.gov/animal_health/emergency_management/downloads/nahems_guidelines/cleaning_disinfection.pdf, December 6, 2020.

Frentzel, H., Menrath, A., Tomuzia, K., Braeunig, J., and B., Appel. 2013. Decontamination of High-risk Animal and Zoonotic Pathogens. *Biosecurity and Bioterrorism: Biodefense Strategy, Practice, and Science.* Available source: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3752507/>, December 6, 2020.

Healthy Farm Healthy Agriculture [HFHA]. 2020. Disinfection Selection and Use. Available source: <https://www.healthyagriculture.org/prevent/sanitation/disinfection-selection-use/>, December 6, 2020.

Kahrs, R. F. 1995. General disinfection guidelines. **Revue Scientifique et Technique-office International des Epizooties** 14: 105-105.

- Kaliyaperumal, K. 2004. Guideline for conducting a knowledge, attitude and practice (KAP) study. **AECS Illumination** 4(1): 7-9.
- Pfeiffer, D.U. 2002. Introduction to Veterinary Epidemiology. Available source: https://www.researchgate.net/publication/305279557_Introduction_to_Veterinary_Epidemiology, August 18, 2020.
- Taro Yamane. 1973. **Statistics: An Introductory Analysis**. 3rd ed. Harper and Row Publications, New York.
- Tenna, A., Stenehjem, E. A., Margoles, L., Kacha, E., Blumberg, H. M. and R. R. Kempker. 2013. Infection control knowledge, attitudes, and practices among healthcare workers in Addis Ababa, Ethiopia. **Infection control and hospital epidemiology: the official journal of the Society of Hospital Epidemiologists of America** 34(12): 1289-1289.
- World Organisation for Animal Health [OIE]. 2014. Guidelines for Animal Disease Control. Available source: https://www.oie.int/fileadmin/Home/eng/Our_scientific_expertise/docs/pdf/A_Guidelines_for_Animal_Disease_Control_final.pdf, August 18, 2020.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่องานวิจัย

ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ผู้ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรค
ในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

Knowledge, attitudes, and practice of animal quarantine officers who use disinfectants
for animal epidemic control and prevention

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้ต้องการศึกษา ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ผู้ปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการประเมินและวิเคราะห์การดำเนินงานของด่านกักกันสัตว์ กรมปศุสัตว์ รวมถึงวางแผนการดำเนินการให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ดังนั้น จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตอบแบบสอบถามนี้ ตามความเป็นจริง โดยอ่านคำแนะนำในแต่ละส่วนโดยละเอียด ก่อนตอบคำถาม และกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ “ข้อมูลที่ได้จะเก็บเป็นความลับ เพื่อใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น”

ในโอกาสที่ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ ที่ได้สละเวลาตอบแบบสอบถาม และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความรู้ในเรื่องการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ผู้ใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมายลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านให้ครบทุกข้อ

1. สังกัดด่านกักกันสัตว์ (กรณีปฏิบัติหน้าที่ราชการให้ระบุด่านกักกันสัตว์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบัน)
.....
2. สังกัดกลุ่มด่านกักกันสัตว์

☐ กลุ่มด่านกักกันสัตว์ที่ 1	☐ กลุ่มด่านกักกันสัตว์ที่ 2
☐ กลุ่มด่านกักกันสัตว์ที่ 3	☐ กลุ่มด่านกักกันสัตว์ที่ 4
☐ กลุ่มด่านกักกันสัตว์ที่ 5	☐ กลุ่มด่านกักกันสัตว์ที่ 6
☐ กลุ่มด่านกักกันสัตว์ที่ 7	☐ กลุ่มด่านกักกันสัตว์ที่ 8
☐ กลุ่มด่านกักกันสัตว์ที่ 9	☐ กลุ่มด่านกักกันสัตว์ที่ 10
3. เพศ
 ชาย หญิง
4. อายุ
 ไม่เกิน 25 ปี 26-30 ปี 31-35 ปี 36-40 ปี 41-45 ปี มากกว่า 45 ปี
5. ระดับการศึกษา
 ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
 อนุปริญญา/ปวส. ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
6. สาขาที่จบการศึกษา
.....
7. ตำแหน่งงาน
 จ้างเหมาบริการช่วยงานด้านสัตวแพทย์ พนักงานผู้ช่วยปศุสัตว์
 เจ้าพนักงานสัตวบาล อื่นๆ (โปรดระบุ)
8. ประสบการณ์ทำงาน
 ต่ำกว่า 1 ปี 1-3 ปี 4-6 ปี 7-9 ปี 10 ปีขึ้นไป
9. ส่วนงานที่ท่านปฏิบัติงานพบน้ายาฆ่าเชื้อโรค (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 จุดตรวจพบน้ายาฆ่าเชื้อโรคจุดผ่านแดน/ช่องทางระหว่างประเทศ
 จุดตรวจสัตว์ ซากสัตว์ผ่านด่านภายในประเทศ
 จุดตรวจควบคุมเคลื่อนย้ายสัตว์ ซากสัตว์ เพื่อควบคุมโรคระบาดสัตว์ในพื้นที่
 สถานที่เลี้ยงสัตว์/พื้นที่เกิดโรคระบาดสัตว์เพื่อควบคุมโรคระบาดสัตว์

- สถานที่เลี้ยงสัตว์/พื้นที่ที่ต้องการป้องกันโรคระบาดสัตว์
- อื่นๆ (โปรดระบุ)

10. ท่านเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคหรือไม่

- เคย ไม่เคย

11. หากท่านเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคเพื่อควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ ได้รับการอบรมโดยหน่วยงานใด

.....

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความรู้ในเรื่องการใช้ยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

โปรดเลือกช่องที่ตรงกับความรู้ ความเข้าใจของท่านที่มีเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคและกรุณาตอบคำถามทุกข้อ

ข้อที่	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1	การฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคในโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ และยานพาหนะที่มีความเสี่ยงปนเปื้อนของเชื้อที่ก่อโรคระบาดสัตว์อย่างถูกต้อง สามารถลดจำนวนและทำลายเชื้อก่อโรคได้		
2	การใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคหลายชนิดผสมกันจะทำให้มีฤทธิ์การฆ่าเชื้อโรคเพิ่มมากขึ้น และสามารถฆ่าเชื้อก่อโรคระบาดสัตว์ได้ทุกชนิด		
3	การล้างทำความสะอาดก่อนการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคเป็นสิ่งสำคัญ และสามารถกำจัดเชื้อแบคทีเรียบนพื้นผิวได้		
4	การใช้หัวฉีดแรงดันสูงพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อ อาจทำให้เชื้อโรคเกิดเป็นละอองลอย และทำให้การติดเชื้อแพร่กระจายได้		
5	การทำทำความสะอาดและพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคควรดำเนินการจากบริเวณที่สกปรกที่สุดไปยังที่สะอาดที่สุด และจากด้านล่างไปยังด้านบน		
6	น้ำยาฆ่าเชื้อโรคหลายชนิด สามารถถูกทำลายได้ด้วยสบู่ และผงซักฟอก		
7	อัตราส่วนความเข้มข้นของน้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่ใช้ ปริมาณการสัมผัส มีผลต่อประสิทธิภาพการฆ่าเชื้อโรค		
8	น้ำยาฆ่าเชื้อโรคทุกชนิด และบรรจุภัณฑ์หลังจากใช้งานแล้ว สามารถกำจัดวิธีใดก็ได้ โดยไม่ปนเปื้อนหรือเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม		
9	อินทรีย์วัตถุต่างๆ เช่น ดิน เศษพืช นม เลือด หนอง และมูลสัตว์ ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของน้ำยาฆ่าเชื้อ		

ข้อที่	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
10	ความสะอาด อุณหภูมิ และค่าความเป็นกรดหรือด่าง (น้ำอ่อน น้ำกระด้าง) ไม่มีผลในการลดหรือทำลายความสามารถในการออกฤทธิ์ของสารฆ่าเชื้อในน้ำยาฆ่าเชื้อโรคได้		
11	น้ำยาฆ่าเชื้อโรคบางชนิด จะสูญเสียประสิทธิภาพในการฆ่าเชื้อโรคอย่างรวดเร็วหลังจากถูกเจือจาง		
12	น้ำยาฆ่าเชื้อโรคทุกชนิดที่ใช้ในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ สามารถใช้กับตัวสัตว์ได้โดยไม่เกิดอันตรายหรือความเป็นพิษ		
13	ควรสวมอุปกรณ์ป้องกันร่างกาย ขณะฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคเนื่องจากน้ำยาฆ่าเชื้อโรคบางชนิด อาจเป็นพิษหรือก่อให้เกิดอันตรายต่อผิวหนัง ดวงตา หรือระบบทางเดินหายใจได้		
14	ระยะเวลาที่น้ำยาฆ่าเชื้อโรคสัมผัสกับพื้นผิวต้องนานเพียงพอเพื่อให้สามารถฆ่าเชื้อโรคได้		
15	การปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคต้องปฏิบัติตามฉลากผลิตภัณฑ์เสมอ เพื่อให้ น้ำยาฆ่าเชื้อโรคมีประสิทธิภาพสูงสุด และไม่เป็นอันตราย		

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

โปรดทำเครื่องหมายลงในช่องที่ตรงกับทัศนคติของท่านในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อในการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์เพียงข้อเดียวและกรุณาตอบคำถามทุกข้อ

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรค โรงเรือนที่เลี้ยงสัตว์ และยานพาหนะกลุ่มเสี่ยง สามารถลดการปนเปื้อนของเชื้อโรค ควบคุมการ แพร่กระจายของโรคในฟาร์มที่เกิดโรคระบาด สัตว์ และป้องกันโรคได้					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
2	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าชนิดของน้ำยาฆ่าเชื้อโรค ที่ต่างกัน มีผลต่อประสิทธิภาพในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ต่างกัน					
3	การกำจัดสิ่งสกปรก ฝุ่นละออง และอินทรีย์วัตถุ ต่างๆ เช่น มูลสัตว์ ฯลฯ และการทำความสะอาด สถานที่ย่านพื้นผิว ยานพาหนะ ก่อนการพ่น น้ำยาฆ่าเชื้อโรค เป็นสิ่งจำเป็น					
4	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ต้องพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคให้ เปียกชุ่ม และมีระยะเวลาในการสัมผัสของน้ำยา ต่อพื้นผิวนานเพียงพอ					
5	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรค ยานพาหนะที่มีความเสี่ยงในการปนเปื้อนเชื้อ โรคบริเวณล้อรถเพียงอย่างเดียว สามารถลด จำนวน และทำลายเชื้อโรคได้					
6	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรค บนตัวสัตว์ที่อยู่บนยานพาหนะที่ขนส่ง และสัตว์ ที่อยู่ในฟาร์มจะสามารถป้องกันโรคระบาดสัตว์ ได้ และไม่เป็นอันตรายใดๆ ต่อสัตว์					
7	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการแจ้งงานน้ำยาฆ่าเชื้อ โรคเพื่อพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคบนยานพาหนะ และ สถานที่ ต้องปฏิบัติตามคำแนะนำบนฉลาก ผลิตภัณฑ์น้ำยาฆ่าเชื้อโรค					
8	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าน้ำยาฆ่าเชื้อโรคอาจเป็น อันตรายต่อวัสดุพื้นผิว คน สัตว์ และสามารถ ตกค้างในสิ่งแวดล้อมได้					
9	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรแจ้งงานน้ำยาฆ่าเชื้อ ให้มีความสดใหม่อยู่เสมอ					
10	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรค ควรสวมอุปกรณ์ป้องกันร่างกายทุกครั้ง					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
11	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าน้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่เหลือจากการใช้งาน และบรรจุภัณฑ์น้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่ใช้หมดแล้วสามารถกำจัดแบบขยะทั่วไปได้					
12	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการจัดอบรม ชี้แจง ทบทวน หรือจัดทำแผนงานเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงาน และข้อควรระวัง ในการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในแต่ละภารกิจที่ท่านปฏิบัติงาน จะทำให้มีประสิทธิภาพในการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ดีขึ้น					

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ผู้ใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์

โปรดทำเครื่องหมายลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงที่ท่านปฏิบัติมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			
		ปฏิบัติเป็น ประจำ	ปฏิบัติ ค่อนข้าง บ่อย	ปฏิบัติ นานๆ ครั้ง	ไม่ ปฏิบัติ
1	ท่านตรวจเช็คความพร้อมของอุปกรณ์พ่นน้ำยาฆ่าเชื้อและอุปกรณ์ป้องกันร่างกายก่อนการปฏิบัติงานพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคทุกครั้ง				
2	ท่านปฏิบัติงานพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคตามคำแนะนำของผู้บังคับบัญชา และปรึกษาขอคำแนะนำทันทีเมื่อเกิดปัญหา หรือข้อสงสัย				
3	ท่านอ่านและศึกษาฉลากผลิตภัณฑ์น้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่ท่านใช้อย่างละเอียดทุกครั้ง				
4	ท่านเจือจางน้ำยาฆ่าเชื้อโรคตามอัตราส่วนที่แนะนำบนฉลากผลิตภัณฑ์				

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			
		ปฏิบัติเป็นประจำ	ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย	ปฏิบัตินานๆ ครั้ง	ไม่ปฏิบัติ
5	ในการปฏิบัติงานพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรค ท่านมีการเจือจางน้ำยาฆ่าเชื้อโรคให้สดใหม่อยู่เสมอ				
6	ท่านได้แนะนำให้เจ้าของยานพาหนะขนส่งสัตว์ ชากสัตว์ และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ทำความสะอาดเพื่อกำจัดอินทรีย์วัตถุ เช่น ดิน ฝุ่นละออง หนอง เลือด มูลสัตว์ ออกก่อนการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรค				
7	ท่านพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ และยานพาหนะอย่างทั่วถึงจากบนลงล่าง และจากบริเวณสะอาดที่สุดไปยังบริเวณที่สกปรกที่สุด				
8	ท่านพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ อย่างเปียกชุ่ม มีระยะเวลาพ่นเพียงพอก่อนพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อแห้ง				
9	หลังจากการปฏิบัติงานพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคท่านมีการทำความสะอาดและพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคนานพาหนะ อุปกรณ์ที่ใช้ และทำความสะอาดร่างกายทุกครั้ง				
10	ขณะปฏิบัติงานพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรค ท่านสวมอุปกรณ์ป้องกันร่างกาย เช่น ถุงมือ รองเท้าบูทยาง หน้ากากแว่นตา หรือหมวกป้องกันการสัมผัสน้ำยาฆ่าเชื้อหรือละอองเชื้อโรค				
11	หลังปฏิบัติงานพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคเสร็จ ท่านทิ้งน้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่เหลือจากการใช้งาน และบรรจุภัณฑ์น้ำยาฆ่าเชื้อทั้งหมดแล้วตามขั้นตอนความปลอดภัย				
12	หลังปฏิบัติงานพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคในฟาร์มเลี้ยงสัตว์ หรือสถานที่เกิดโรคระบาดสัตว์ ท่านมีการอาบน้ำทำความสะอาดร่างกาย และเสี้อผ้าทุกครั้ง				

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์

1. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่นๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุม และป้องกันโรคระบาดสัตว์ (ถ้ามี)

.....

